

Advies over de gewenste ontwikkelingen in de basiseducatie schooljaar 2003-2004

1 Situering

De raad volwassenenonderwijs van de Vlor¹ brengt elk schooljaar in juni een advies uit over de gewenste ontwikkelingen in de basiseducatie voor het volgend schooljaar.

Vorig schooljaar besteedde de commissie basiseducatie naar aanleiding van de verschijning van de studie over 10 jaar basiseducatie in Vlaanderen² veel aandacht aan de voorbereiding van dat advies. Zij organiseerde ter voorbereiding van dat advies ook een discussieforum op het intranet van de Vlor.

Als gevolg van zijn eigen advies bereidde de Raad voor het Volwasseneneducatie de commissie basiseducatie uit met vertegenwoordigers van SERV, VDAB, OSP, VIZO en de welzijnssector.

Het advies dat de raad dit schooljaar uitbrengt is veel minder uitgebreid. In de eerste plaats omdat alle cruciale elementen uit het advies van vorig schooljaar overeind blijven en in de tweede plaats wegens tijdsgebrek. Omwille van de uitbreidingsprocedure kon de commissie pas laat op het schooljaar opnieuw van start gaan. Zij kreeg toen meteen de opdracht om een advies voor te bereiden over de modulaire opleidingsprofielen basiseducatie voor de basiseducatie voor de opleidingen Nederlands tweede taal, wiskunde en informatie en communicatietechnologie. Ook dit laatste advies bevat reeds heel wat elementen die even goed kunnen thuis horen in het jaarlijks advies.

---

¹ Besluit van de Vlaamse regering ter uitvoering van het decreet houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen, art. 11 (B.S. 04/10/1990)

‘§1 De Vlaamse regering stelt het aantal deelnemersuren waarop de Centra voor Basiseducatie in een kalenderjaar voor subsidiëring aanspraak kunnen maken, vast volgens de hierna beschreven procedure. De bevoegde administratie verwerkt de gegevens van die Centra voor Basiseducatie conform de bepalingen van artikel 8 hebben ingediend, en bezorgt ze voor 1 juni aan de Raad voor de Basiseducatie (lees Raad voor het Volwassenenonderwijs). De Raad voor de Basiseducatie (lees Raad voor het Volwassenenonderwijs) brengt voor 1 juli van hetzelfde jaar op grond van deze gegevens en van het evaluatierapport opgemaakt door het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de basiseducatie een advies uit over de werking van de centra. De Vlaamse regering beslist voor 1 oktober over de toekenning van het aantal deelnemersuren voor het volgende kalenderjaar.’

² Kurt DE MEESTER, Inge DE MEYER en DIRK VAN DAMME (promotor), Tien jaar basiseducatie in Vlaanderen, OPBWO-project 99.02. Evaluatieonderzoek naar de realisatie van de beleidsdoelstellingen, het bereik en de doelgroepen, de effectiviteit van het educatieve aanbod en de doelmatigheid van de bestuurlijke organisatie met het oog op de optimalisering van de regelgeving, Universiteit Gent, vakgroep onderwijskunde, Gent, juni 2001, 243 bladzijden + bijlagen

De Raad voor het Volwassenenonderwijs beperkt zich in zijn jaarlijks advies voor het schooljaar 2003-2004 bijgevolg tot topics die nog niet aan bod kwamen in het advies over de modulaire opleidingsprofielen en topics uit het jaarlijks advies van juni 2002 die zij om één of andere reden opnieuw onder de aandacht wil brengen van de overheid.

De Raad keurde dit advies unaniem goed, bij 1 onthouding.

2 Missie van de basiseducatie

De Vlor herneemt zijn vraag aan de overheid naar een nauwkeurige decretale omschrijving van de missie van de basiseducatie als: én ontwikkelen van elementaire vaardigheden én zorgen voor doorstroming naar andere voorzieningen. En om deze functies in het decreet te koppelen aan operationaliseerbare indicatoren.

3 Doelgroep

Naar aanleiding van de modularisering van de Basiseducatie vraagt de Vlor aan de overheid om bij de evaluatie van dit proces uitdrukkelijk na te gaan of door de modularisering van de basiseducatie geen nieuwe uitsluitingsmechanismen ontstaan.

4 Verhouding met andere sectoren van de volwasseneneducatie

De centra voor basiseducatie doen heel wat inspanningen om de doorstroming naar andere sectoren van de volwasseneneducatie te realiseren. Lokaal registreren een aantal centra hierover reeds gegevens en zij rapporteren die gegevens in een aantal gevallen ook aan de overheid. In het verslag dat de administratie jaarlijks presenteert aan de commissie basiseducatie naar aanleiding van de 'maartdossiers' en ter voorbereiding van het jaarlijks advies over de gewenste ontwikkelingen, zitten geen gegevens over de doorstroming van cursisten uit de basiseducatie naar andere vormen van volwasseneneducatie. De Vlor vraagt aan de administratie om in haar jaarlijkse rapportage aan de commissie globale cijfers over doorstroming op te nemen. Doorstroming is immers één van de twee functies in de missie³ van de basiseducatie zoals de Vlor die voorstaat.

De Vlor vraagt aan de verschillende aanbieders in de volwasseneneducatie die dezelfde opleidingen aanbieden om op lokaal vlak afspraken te maken over de plaatsing van cursisten. Zo kunnen bijvoorbeeld zowel de CVO's als de Centra voor Basiseducatie de twee inleidende modules ICT aanbieden. Bij nader inzien heeft de raad vragen bij de mogelijkheid om met cursisten in de basiseducatie dezelfde doelstellingen te bereiken op basis van hetzelfde minimum aantal uren als met cursisten in de derde graad van het OSP. De raad vraagt om bij de evaluatie na te gaan of de minimumduur van de opleidingen ICT voldoet om in de basiseducatie dezelfde doelstellingen te bereiken als in de overeenkomstige modules in het OSP.

---

³ Zie ook punt 2

5 Modularisering

De Vlor herhaalt hier zijn vraag naar een grondige evaluatie van de modularisering. Deze evaluatie moet rekening houden met de beperkte tijd die de sector kreeg voor de implementatie.

De Vlor wijst op het belang van een goed implementatieproces en vraagt aan de overheid begrip voor de problemen die zich daarbij stellen in de centra.

Omwille van die beperkte voorbereidingstijd vraagt de Vlor dat de overheid voor het schooljaar 2003-2004 officieel een mogelijkheid voorziet voor de centra om voor cursisten die dit schooljaar al bezig zijn met een opleiding uitdovend vervolgcursussen te organiseren volgens het oude systeem. Voor de opleiding NT2 zijn de centra nog niet klaar met de invulling van de modules voor vervolgcursisten, de cursisten die nu al bezig zijn met een opleiding zijn moeilijk in te passen in het nieuwe traject en lopen het risico op hiaten en vertraging in hun opleiding en er zijn nog geen assessmentprocedures om cursisten in die vervolgmodes te plaatsen. Vanaf september 2004 zullen ook alle vervolgmodes klaar zijn.

6 Actieplan laaggeletterdheid

De raad blijft aandringen op een actieplan tegen laaggeletterdheid en laaggecijferdheid. De strijd tegen laaggeletterdheid is een probleem dat de sector van de basiseducatie overstijgt. Daarom vraagt de Vlor een interdepartementaal plan voor het einde van de legislatuur en formules om de uitvoering van dat plan tijdens de volgende legislatuur te garanderen. De Diva kan hiervoor een goed forum zijn. De Vlor vraagt om in de schoot van de DIVA over de sectoren heen hiervoor een specifieke stuurgroep op te richten met vertegenwoordigers van de sector van de basiseducatie.

7 Cursistenbegeleiding

Cursistenbegeleiding is cruciaal in een modulair systeem. Hiervoor is nood aan een geëigende voorziening. De commissie basiseducatie zal volgend schooljaar werken aan een coherente visie op cursistenbegeleiding op basis van de inzichten die het VOCB daarover reeds ontwikkeld heeft.

8 Erkenning van interne kwaliteitszorg

De Vlor vraagt aan de overheid middelen te voorzien om de centra de mogelijkheid te bieden om een systeem van interne kwaliteitszorg op te zetten. Met interne kwaliteitszorg kunnen de centra systematisch alle processen die zich afspelen in de centra in kaart brengen. Op basis daarvan kunnen de centra ook nagaan welke functies en welke middelen nodig zijn om die processen beter uit te voeren.

9 De voortgezette opleiding basiseducatie

De Vlor vraagt om de voortgezette opleiding basiseducatie op te nemen in het nieuwe decreet over de lerarenopleiding dat de overheid in het vooruitzicht stelt. Daarbij wil de raad het civiel effect van die voortgezette opleiding behouden.

10 Financiering

De doelstellingen van de modularisering hebben de ontwikkeling van een nieuw soort flexibiliteit in de centra voor gevolg. Zo komen er verschillende instapmomenten voor cursisten doorheen het schooljaar. Deze doelstellingen kan een centrum niet waar maken met een gesloten enveloppe. De Vlor vraagt een groeimechanisme voor de enveloppe van de centra in functie van het aantal deelnemersuren.

Monique De Ridder
secretaris

Patrick Weyn
voorzitter